

בספרי קבלה קדמוניים נאמר : בשעה שהקב"ה אמר "לי הכסף ולי הזהב" מיד קפצה כנסת ישראל ואמרה "אני לדודי ודודי לי"

רבי שמואל מונקס, חסיד מפורסם בשל פקחותו ואמרותיו השנונות, נוסע היה אל רבו, רבי שניאור זלמן מליאדי מייסד חסידות חב"ד, לקראת הימים הנוראים הממששים ובאים.
בדרכו נקלע לפונדק על אם הדרך, אותו ניהלו זוג יהודים קשישים, ואותו הלילה ליל סליחות היה, בו משכימים היהודים ושופכים את תחינותיהם לקראת בורא העולם.
"קום, רבי יהודי, הגיע הזמן לומר סליחות!" ניסה בעל הפונדק להקיץ את האורח הישן.
"סליחות? מה הם סליחות?" היתמם רבי שמואל.
"אינך יודע?" תמה הפונדקאי. "אנו מבקשים מאלוקים שיתן לנו שנה טובה ומתוקה, פרנסה בשפע, מזון לאכול..."
"בושה!" קרא רבי שמואל. "יהודים זקנים קמים באמצע הלילה, כדי לבקש אוכל"?

בימי קדם, לפני שהקימו את מכבי האש ואת סילוני המים, בכל פעם שהייתה פורצת איש בעיירה היו התושבים אצים רצים ומביאים דליי מים כדי לכבות את השריפה. בעיירה היה מגדל גבוה; סיכמו ביניהם התושבים כי בראש המגדל יעמוד אדם, ותפקידו יהיה לעמוד על המשמר. אם וכאשר תפרוץ שריפה, הוא יריע בחצוצרה וכל התושבים ידעו לעזוב את עיסוקיהם ולבוא לעזור בכיבויה.

אל העיירה הגיע נער תמים מהכפר הסמוך. הוא ראה את האדם העומד בראש המגדל ושאל אותו לעיסוקו.

"בכל פעם שפורצת שריפה, אני תוקע בחצוצרה וחיש מהר השריפה נכבית" השיב לו האדם.

"איזה רעיון נהדר!" קרא הנער. הוא מיהר אל השוק ורכש חצוצרה משלו.

מיד כאשר הוא שב אל הכפר, הוא כינס את כל התושבים.

"ידידים יקרים, יש לי חדשות טובות עבורכם!" הוא אמר. "מהיום ואילך בכל פעם שפורצת שריפה, אל לכם לדאוג. אני אריע בחצוצרה והשריפה תיכבה מאליה. הנה, ראו" והוא מיהר להשליך גפרור אל שדה הקוצים. "אל תחששו!" הוא צעק לעברם. "שימו לב מה עומד לקרות" – הוא החל להריע בחצוצרה, אך כמובן שהאש לא התחשבה במוזיקה העריבה והתפשטה חיש מהר כשהיא שורפת את הכפר כולו.

"טיפש שכמוך!" אמרו לו האנשים. "החצוצרה לא מכבה את האש! היא רק תזכורת, אזעקה לאנשים שיבואו ויכבו את האש. ואילו אתה בטיפשותך שרפת את העיר כולה!"

כך, בכל יום מחודש אלול ובראש השנה אנו תוקעים בשופר. יש כאלו שחושבים שהתקיעה עצמה היא המטרה; האמת היא שתקיעת השופר נועדה לעורר את הלבבות.

לפיכך, לאחר תקיעת השופר בראש השנה אנו קוראים:

"אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכון."